

Nr 72.

Av herrar **Gardell** och **Karlström** i *Lummelunda om vissa ändringar i lagen om försäkring för olycksfall i arbete.*

Enligt ålderdomsförsäkringskommitténs förslag till lag om försäkring för olycksfall i arbete, avgivet i oktober 1915, avsågs, att sjukpenning skulle utgå från försäkringsinrättningen redan från och med dagen efter olycksfallet, såvida sjukdomen varat mer än tre dagar efter dagen för olycksfallet, och under hela tiden beräknas efter samma grunder, som enligt nya lagen gälla för tiden från och med 36:e dagen efter olycksfallsdagen.

I Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen 1916 med förslag till lag i ämnet upptogs kommittéförslaget rörande utgivande av sjukpenning redan från början, dock med den modifikation, att sjukpenningen ej skulle utgå under de fyra första dagarna efter olycksfallet, olycksfallsdagen inräknad.

Riksdagen beslöt med ändring av såväl kommitténs som Kungl. Maj:ts förslag bland annat, att sjukpenning skulle från försäkringsinrättningen utgå endast för tiden från och med 36:e dagen efter olycksfallet, olycksfallsdagen oräknad. För tiden därförut skulle ersättning utgivas direkt av arbetsgivaren. Sjukpenningen skulle i sistnämnda fall utgå från och med dagen efter olycksfallet, dock endast såvida sjukdomen varat mer än tre dagar efter olycksfallsdagen. För den tid arbetsgivaren hade att direkt utgiva ersättning skulle sjukpenning beräknas enligt särskilda grunder, vilka intagits i 37 § av olycksfallsförsäkringslagen och enligt vilka sjukpenningen i huvudsak utgår i förhållande till den skadade påford pensionsavgift.

Arbetsgivare äger enligt samma lag frivilligt försäkra arbetare under den tid, under vilken sjukpenning från försäkringsinrättningen icke utgår. I detta fall utbetalas sjukpenning från försäkringsinrättningen i stället för av arbetsgivaren.

Under behandlingen i riksdagen var frågan om karenstiden, d. v. s. den tid, under vilken den skadade icke äger åtnjuta sjukersättning från *försäkringsinrättningen*, utan sådan ersättning tillkommer honom från arbetsgivaren, en av de mest svårlösta punkterna. Sedan kamrarna först stannat vid olika beslut i denna fråga, vanns enighet i frågan genom sammanjämkning, varur framgick en karenstid av 35 dagar.

Ständigt framhölls att denna anordning endast vore av provisorisk karaktär något som i 37 § i lagen också markerats genom dess ingress: »intill dess särskild lag om sjukförsäkring må varda genomförd».

Frågan om obligatorisk sjukförsäkring har ju sedan länge stått på dagordningen, mer än ett förslag därom har framkommit, men ännu sakna vi sådan försäkring. Under de statsfinansiella förhållanden, som nu råda och som väl antagligen komma att för ännu flera år framåt bliva bestående, torde näppeligen någon obligatorisk sjukförsäkring kunna vara att förvänta inom en nära framtid.

Under sådana förhållanden synes mig ovannämnda provisorium i fråga om erättning under karenstiden på grund av olycksfall i arbete snarast möjligt böra undanröjas och olycksfallsförsäkringslagen ändras därhän, att ersättning utgår till skadad arbetare redan från och med dagen efter olycksfallet, om sjukdomen varat under mer än tre dagar efter olycksfallet, efter samma grunder, som nu gälla i fråga om ersättning från och med trettiosjätte dagen.

Erfarenheten synes mig otvivelaktigt hava visat, att en ändring härutinnan är av nöden. Väl hava arbetsgivarna rätt att i försäkringsinrättning frivilligt försäkra sina arbetare under karenstiden. Men endast en ringa procent av arbetsgivarne torde begagna sig av denna rätt, beroende än på bristande kännedom, att sådan rätt finnes, än på svårigheten att komma sig för att begära sådan försäkring. Särskilt torde sistnämnda förhållande gälla de arbetsgivare, som hava försäkring i riksförsäkringsanstalten, där försäkringen sker automatiskt. Vid försäkring i de enskilda bolagen, därom särskild ansökan skall göras, får arbetsgivaren sin uppmärksamhet i regel riktad härpå vid besvarandet av särskild fråga i formuläret härom. Jag antar, att karensförsäkring är vanligare hos de enskilda bolagen än hos riksförsäkringsanstalten.

En på många håll utbredd ovilja mot hela olycksfallsförsäkringen har till stor del sin grund just däri, att försäkringen icke är obligatorisk jämväl under den nuvarande s. k. karenstiden. Då de flesta olycksfallen gå till hälsa redan under denna tid, framstår det för många arbetsgivare i hög grad oförklarligt, att de skola vara tvungna betala försäkringsavgift men som regel själva nödgas ansvara för ersättningen till den skadade.

Under hänvisning till vad jag sålunda anført, tillåter jag mig därför hemställa,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring i olycksfallsförsäkringslagen, att ersättning skall till skadad arbetare utgå redan från och med dagen efter olycksfallsdagen, dock att sjukpenning ej utgår med mindre sjukdomen varat under mer än tre dagar efter dagen för olycksfallet, i enlighet med de grunder, som nu gälla i fråga om sjukpenning från och med trettiosjätte dagen efter olycksfalls-

dagen ävensom att arbetsgivare, därest han själv så önskar, må äga rätt ansvara för ersättningen under tid motsvarande nuvarande karenstiden och under sådana förhållanden erhålla lindring i försäkringsavgifternas erläggande.

Stockholm den 17 januari 1924.

Th. Gardell.

Hugo Karlström.
Lummelunda.
